

'Stemmen in de Pijp': betoverende ervaring

Zangeres Margo Rens zingt 'Pijpse liederen' van Eduard Jacobs. Foto: Peter Lange

Drie kerken hebben op de Open Gebedshuizendag van afgelopen 1 juli hun deuren opengezet voor een speciale muziekontmoeting: Stemmen in De Pijp.

In de Vredeskerk aan de Pijnackerstraat, de Oranjekerk aan de Tweede van der Helststraat en het Afrikahuis aan de Van Ostadestraat werden drie miniconcerten uitgevoerd door een organist achter in de kerk en een celliste voorin bij het altaar. Muzikaal moest die afstand overbrugd worden; in de Vredeskerk wel zo'n 40 meter.

Vredeskerk

Zondagmiddag ben ik naar de Vredeskerk getogen. De organisatie had er alles aan gedaan het evenement te doen slagen. Koffie achter

in de kerk en stands met allerlei informatiemateriaal. Naast het altaar, waar celliste Saartje van Camp moederziel alleen had plaatsgenomen, stond een enorm scherm waarop organist Sebastiaan van Delft te zien was. De wonderlijke synthese tussen het geluid van het enorme orgel en dat van de naar verhouding zo kleine cello imponeerde mij. De toehoorders waren duidelijk onder de indruk toen de celliste, na de uitvoering van drie duetten van de componist Leonard van Goudoever, met haar cello onder haar arm door het middenpad de kerk verliet.

'Pijpse' liederen

Het was daarmee nog niet afgelopen, integendeel. Sebastiaan nam plaats achter een klein harmonium op een bakfiets en Saartje ging met haar cello naast hem op een krukje zitten. Tussen hen in stond

straatzangeres Margo Rens, die met veel bravoure 'Pijpse' liederen van Eduard Jacobs ten gehore bracht. Al zingend en spelend ging de bakfiets naar de Oranjekerk, gevolgd door een veertigtal belangstellenden. Wat een prachtige optocht! Het verkeer werd even stilgelegd toen de stoet de Ferdinand Bolstraat overstak.

Hieronder één van de coupletten die Margo ten gehore bracht:

*Ik heb uw annonce in 't Nieuwsblad
gezien
En daarop wou ik reflecteren.
Ik woon heel alleen met mijn dochter
Christien
En ik verhuur enkel aan heren.
'k Woon in de Frans Halsstraat al ruim
twintig jaar:
Mijn dochter is daar ook geboren.
'k Zal ook zo gauw niet verhuizen
vandaar:
Ik heb er mijn man ook verloren...*

Oranjekerk

In de Oranjekerk, nog niet zo lang geleden gerestaureerd, werden zaterdag in première (en zondag dus voor de tweede keer) twee werken van de Pijpse componist Maurice Horsthuis uitgevoerd: Apostaat en La Philo. Maurice woont al een jaar of zes in De Pijp en heeft voordien op wel tien andere plaatsen in Amsterdam zijn domicilie gehad. Maar in de Pijp voelt hij zich thuis en hij wil er daarom de rest van zijn leven blijven wonen.

De Oranjekerk heeft een goede akoestiek en bovendien een zogenaamde 'ringleiding', zodat ook mensen met een gehoorapparaat (zoals ik) volledig van de muziek kunnen genieten.

Ik was onder de indruk van beide uitgevoerde composities. Er ging een

enorme rust van uit maar onderhuids voelde ik ook een haast tegenstrijdige beleving van spanning en kracht.

Afrikahuis

Na deze tweede uitvoering gingen de musici weer de straat op en met de bakfiets richting het Afrikahuis. Margo zong, soms wankelend als de bakfiets over een verkeersdrempel ging, de sterren van de hemel.

Ik was nooit eerder in het Afrikahuis geweest. Je moet twee trappen op en komt dan in een prachtige, grotendeels in donker hout uitgevoerde, intieme kerkzaal. Hier was het orgel wél betrekkelijk dicht bij de altaaruimte, zodat je de uitvoerenden samen kon zien spelen.

Hier stonden werken van Sofia Gubaidulina en Astor Piazzolla, mij onbekende componisten, op het programma. Iedereen die de moeite had genomen de bakfiets door De Pijp te volgen werd ruimschoots beloond met een schitterende uitvoering.

Hans Hesseling

Eduard Jacobs

Eduard Jacobs, geboren in 1868 in Amsterdam en daar overleden in 1914, stond bekend als de 'Minstrel van de Mesthoop'. Hij was van joodse afkomst en trad onder andere op in het Parijse 'Moulin Rouge' en in 'Het wapen van Habsburg' in de Quellijnstraat. Hij zong zijn liedjes staand, terwijl hij tegelijkertijd piano speelde. De teksten van zijn repertoire waren recht voor zijn raap en in zijn tijd was hij behoorlijk succesvol.